

כך התארגנה הכנופיה

בו להישמע להוראותיו של הקשור לחיים ו- למות בראש-העיר.

כי ראש-העיר חיפה אינו מזלזל גם בקטן בידידים. אין לך אדם מושחת שלא תגיע ה' שעה לתבוע משהו ממנו.

ועל אחת כמה וכמה אם שמו שלמה שפיצר והוא מזכיר וועד-העובדים, בימים שלפני בחירת מחר למזכיר-הוועד.

בימים הטובים, לפני שהחליטו פקידי ה' עירייה, כי את הוועד שלהם רשאים הם לבחור כרצונם, ולא כרצון ראש-העיר, ישבו בוועד אנשים כרוסא (מי שאיים על אנשים להחזיר תחומותיהם לאחר שחתמו לטובת רשימת מחר), פרייליך (נחקר מזה חדשים אודות מעילות) ובונה (מי שהעליל עלילות על מנהלו למחלקה). מזכיר-הוועד היה שלמה שפיצר.

כספי הוועד-במועדון קלפים

הוועד היה מצביע בכל כרצון חושי. על ה' צ'קים היו חותמים המזכיר שפיצר והגזבר פרייליך, והכל היו מרוצים. עד אותו יום בו נסע שפיצר לארצות-הברית. אז נתפוצצה ה' חבית, המכסה נפתח, והריח החל עולה.

במועדון-קלפים, בו נהג שפיצר לבקר, נמ'

חדשים, הפרשה הורדה מסדר-היום, המכונה המשיכה בדרכה, רומסת את האדם הקטן, אשר בשמו יצאה לפעול. במהופך למקרה הנזכר, בו הגישה המכונה עזרה לאיש-חושי, יובא לדוגמה מקרה אחר,

חיפה: גוגסטריזם בבית העיריה

ביאליק נשל אלף ל"י. שפיצר שילם הפסד-קלפים

בצ'קים של וועד העובדים ולדובי זכה לפענק חודשי

מכספי המרחנים - אבל בחיפה חושי הוא התוק

בו הגיש איש-חושי עזרה למכונה, לאות הכרת-תודה על מה שקיבל בשעתו.

לפני שבוע ימים נערכה הפגנה כמריספוני טאנית של ארגון הרוכלים בחיפה וארגון מוכי רי העתונים בחיפה, אשר החליטו לא למכור שבועון מסויים שיצא בגילויים על אבא

משטר מושחת זקוק לאנשים מושחתים, כדי שיקיימוהו, אנשים מושחתים זקוקים לכספים מושחתים. ולהיפך - להשגת כספים כאלה, שבלעדיהם לא יסון המשטר, יש צורך באנשים לא-הגונים. כך נלכד המשטר ברשת שהוא עצמו ארג אותה.

אבא חושי אינו יכול לקיים שלטונו ללא כספים שמקורם בלתי חוקי, מנוגד למוסר הציבורי ואף פלילי. לכן זקוק שלטונו ל' אנשים המוכנים ל' הפר את החוק. גורם אחד מעודד את ה' שני ולבסוף נעשה ראש-העיר שבוי ב' ידי אנשו הוא, ו'ותר מאשר שהוא שולט בהם.

על-כן, כבואנו ל' תאר את מקורותיו הכספיים של משטר חושי, חשוב לסקור, כיצד בנה ואירגן את תכורת נאמניו, אשר המכנה המשותף שלהם הוא - במרבית המקרים - איניקיון-כפיים.

כשהצליח אבא חושי לדחוק את רגליו של דוד הכהן, המועמד ה' טבעי האמיתי לראשות העיר, הוחלפו בכל אתר ואתר כל מי שהיה מיודיו הכהן באנשיו של חושי. המשטרה בחיפה, המכס, משרד-האוצר, משרד-המסחר והתעשייה וכיוצא באלה שובצו אף הם בתמונה.

בחיפה אראפטר כמעט להיות קצין משטרה - ובחודאי לא שוטר - מבלי להימנות על אנשי חושי. קצין גבוה שסרב להשתבח, סולק, חזר למקצועו האזרחי. קצין אחר, אשר נלחם נגד אחד ממעשי השחיתות של שמואל ביאליק, יד מינו של אבא חושי (הפרשה נזכרת להלן), הורחק אף הוא מחיפה.

במקומות החשובים באוצר ובמכס ישבו האנשים אשר שיתפו פעולה עם רבי-מבריחים שמעון ברנר, מאנשי חושי. דומה כי בחיפה רק המשטרה הכלכלית - בזכות מסקדיה, קבוצת קצינים בעלי אומץ-לב אזרחי, ניצלה מדין זה.

בראש משרד המסחר והתעשייה במחוז הועמד יודיו של חושי. המשרד הפך לביצה, בה בוצעו מעילות בסכומים של מליונים. העובדה כי בראש משרד ממשלתי זה עומד שר ציוני-כללי, לא הפריעה במאומה לתהליך.

אולם ברור הוא, כי השינוי המכריע התחיל בעירייה עצמה, אשר היתה בימי שבתאי לוי, מההגונות בארץ.

הכלל היה: ההולך עם חושי, הכל שרי לו. המתנגד לחושי, יסולק. כי החייב לבצע מע' שים בלתי-הגונים למען השליט, כיצד יבואו נגדו בטענות בשלשלו משהו גם לכיסו שלו?

לביאליה - אלף ל"י

מאורע אופייני, המעיד על שיטת עבודתה המדוייקת של מכונית-המשטר, ארע לפני כ' שנה ומחצה. קבלן ועיר לעבודות אינסטלציה, שטיינינגר, העובד לעתים גם בשביל עיריית חיפה, נסע במכוניתו העמוסה, פגע במכוניתו של שמואל ביאליק, גרם לה נזק קל (שתוקן אחר-כך במוסך שופ תמורת כ-150 ל"י).

ביאליק, למשמע הרעש, יצא מביתו, ראה את המתרחש הסביר לקבלן שנסע, כנראה, בלי רשיון-נהגות, כי אם יובא העניין למש' טרה, ידונו אותו למאסר, הוצע, איפוא: "נש' תוה בינינו". אמר הקבלן: "זה בניגוד לחוק. אני חייב להודיע למשטרה ולחברת-הביטוח". שני שוטרים שעברו במקום הבינו מייד לצד מי חייבים אנשי-החוק להתייצב, ואכן - הם התייצבו נגד החוק, סיעו לביאליק באימויו, אמרו לקבלן "תקבל שנתיים מאסר".

שטיינינגר, מסוחד ונבהל, הגיע לכלל משרה עם ביאליק, שילם לו סך אלף ל"י. משנודע הדבר בדרך שגודע לקצין משטרה מסויים, החליט זה, כי על שומרי-החוק לשמור על ה' חוק, הסביר לקבלן הקטן, כי ביאליק הוציא ממנו כסף באוונאה וטענת-שווא (סעיף המוגדר בחוק הפלילי, המופעל לגבי אזרחים רגילים).

אולם שטיינינגר, חיפאי וותיק, ידע, כי ב' חיפה אין מסתכסים עם אנשי חושי, אלא משתוללים להתמשר אתם. יחד עם הקצין הלך אל ביאליק, מוכן להסתפק בהחזרת הסכום העודף על ערך-הנזק, לוותר על הגשת משפט.

וכאן נכנסה לענין המכונה המשוכללת של החושים, הוכיחה בפעם האלף את יעילותה הנצחית, את מהירות פעולתה.

מדוע לא נסכרו העתונים?

ביאליק טרב לקבל את הקצין, פעם ושתיים. הקצין הועבר מחיפה, עורך-דין שנתמנה להגיש משפט הישהה את הענין חרשים על

כאשר ליבלבו התקוות כי חיפה זכתה לעירייה יעילה ונקיה, היה העולם הנה הראשון להרים עובדה משמחת זו על נס בתביעה. בתמונה: ששום עיריית חיפה, אבא חושי, בשנת ט"ו בע"ד. את עטו לשרות המפלגה השלטת בחיפה.

ינואר 1952

צא צ'ק של וועד-העובדים. על הצ'ק, שהיה צריך להיכנס לבנק לחשבון הוועד, היו חתו' מים שפיצר ופרייליך.

הוועד המבקר של מועצת פועלי חיפה נכ' נס לעובי-הקורה, פנה, ראשית חכמה, לראש' העיר. וכאן נסתיימה חכמתו של הוועד המב' קר. החקירה התנהלה בעצלתיים, נמצאו גר' עונות בסך של תשע מאות ל"י בערך (ידידי שפיצר טוענים שרק 250 ל"י). איש לא מסר מאומה לא למשטרה, לא למבקר-המדינה, לא לנציבות-המנגנון. תחת זאת הוחלט, כי שפי' צו אינו עוד מזכיר-הוועד, וכי עליו להחזיר את הגרעון בתשלומים של 15 ל"י לחודש.

המעילה הפכה, איפוא, להלוואה, אך הלוואה בלא רבית ובלא נכיון. שלמה שפיצר מונה למזכיר מחלקת המים העירונית, כי בעיריית חיפה, אבא חושי הוא הקובע איזה מעשה בחוקת פלילי הוא. לשם כך קיימת הוועדה ליחס-ציבור, בה רוב לקואליציה, ועל כן דו'

חושי ואנשיו, ההפגנה לא היתה ססגונית, כמובן. הביצוע נמסר לידי יצחק משה, יושב' ראש ארגון הרוכלים. משה ארגן הכל כמיטב יכולתו, אמר בגילוי-לב לא-זהיר: "אנו קשו' רים באבא חושי לחיים ולמוות!" הפעולה נכ' שלה. ארגון מוכרי העתונים סילק את האדם ששיתף פעולה עם משה. אך לא ביצחק משה האשמה לכשלונו. הוא, ועימו יעקב צרפתי, חבר העירייה, עשו כל מה שבידם.

אך מדוע חשו עצמם השניים, קשורים ל' חיים ולמות? בראש העיר? יצחק משה אמר, אף זאת בגילוי-לב מסוכן: "אבא חושי סידר לנו צריסים בשוק העירוני".

חקירה לא-משוחדת בין רוכלי השוק ה' עירוני תעלה עובדות נשכחות. בשעתו הת' לוננו אלה, כי יעקב צרפתי הנ"ל ויצחק משה הנ"ל קיבלו כספים תמורת חלוקת הצריפים באותו שוק. אך המכונה לא האוינה לתלונה, עברה הלאה, רומסת את האדם, בשמו יצאה לדרך.

ואולי לכן התמרדו הרוכלים. אולי לכן טר'

מהם מקורותיו הכספיים הנוספים של משטר אבא חושי? בעזרת איזו עבירות נרכשים הסכומים הנדרשים לעריכת הפירסומות העצמית? - התשובה על כך תינתן ברישימה נוספת שתתפרסם בהמשך הסיררה אודות ה.טאמאני הול-החיפאי.